

PWYLLGOR	Cydbwyllgor Ymgynghorol AHNE Llŷn
DYDDIAD	Medi 10fed 2024
TEITL	Cynllun Rheoli'r AHNE
PWRPAS	Cyflwyno gwybodaeth
AWDUR	Swyddog AHNE
ARGYMHELLIAD	Derbyn yr wybodaeth

1.0 CYFLWYNIAD

- 1.1 Mae paratoi ac adolygu Cynllun Rheoli yn un o gyfrifoldebau Cyngor Gwynedd mewn perthynas â'r Ardal o Harddwch Naturiol Eithriadol yn Deddf Cefn Gwlad a Hawliau Tramwy 2000. Mae gan y Cydbwyllgor Ymgynghorol rôl i'w chwarae yn y broses o baratoi ac adolygu'r Cynllun Rheoli.
- 1.2 Mae Cynllun Rheoli presennol AHNE Llŷn wedi dyddio ac angen ei adolygu. Yn anffodus mae nifer o ffactorau wedi amharu ar yr amserlen yn cynnwys y pandemig, gwaith ar brosiectau eraill a materion capasiti.

2.0 Y BROSES ADOLYGU

- 2.1 Wrth adolygu'r Cynllun bydd angen cymryd ystyriaeth o wybodaeth ddiweddaraf am nodweddion yr ardal, cynlluniau a strategaethau perthnasol, amcanion cadwraeth, prosiectau lleol ayb.
- 2.2 Hefyd wrth adolygu'r Cynllun bydd angen dilyn canllawiau wedi eu paratoi ar gyfer y broses. Cyhoeddwyd canllawiau yn benodol ar gyfer Cynlluniau Rheoli'r AHNE gan Gyngor Cefn Gwlad Cymru nifer o flynyddoedd yn ôl bellach.
- 2.3 Yn diweddar mae Cyfoeth Naturiol Cymru wedi comisiynau cwmni Land Use Consultants i adolygu a diweddarau'r Canllawiau hyn a'u gwneud yn berthnasol i Barciau Cenedlaethol yn ogystal ag AHNE. Disgwylir i'r fersiwn derfynol gael ei gyhoeddi yn fuan.

3.0 CYFLWR YR AHNE A CHYD-DESTUN

- 3.1 Mae peth gwaith cefndirol eisioes wedi ei wneud ar gyfer adolygu Cynllun Rheoli AHNE Llŷn.
- 3.2 Comisiynwyd diweddariad o Adroddiad o Gyflwr yr AHNE. Mae'r

adroddiad yma yn cynnwys gwybodaeth am gyflwr gwahanol nodweddion AHNE Llŷn a'r pwysau arnynt. Mae crynodeb wedi ei gyflwyno i'r Cydbwyllgor yn y gorffennol.

- 3.3 Hefyd beth amser yn ôl bu i'r Uned gomisiynnu Ymgynghorydd i ddiweddarau Cyd-destun y Cynllun. Roedd y gwaith yma yn golygu diweddarau gwybodaeth am gynlluniau, strategaethau, deddfau ayb sy'n berthnasol i Gynllun Rheoli'r AHNE.

4.0 RHINWEDDDAU LLŷN

- 4.1 Fel rhan o'r gwaith o baratoi'r Cynlluniau Rheoli blaenorol fe ddiffiniwyd pa rinweddau oedd yn perthyn i AHNE Llŷn ac maent i'w gweld isod. Ni ragwelir yr angen i addasu rhain ar gyfer y Cynllun diwygiedig.

- Tirlun ac Arfordir Hardd
- Tawelwch ac Amgylchedd lân
- Cyfoeth o fywyd gwyllt a chynefinoedd
- Yr Amgylchedd Hanesyddol
- Yr iaith Gymraeg a'r diwylliant
- Pobol a chymunedau clos
- Cynnyrch a busnesau lleol
- Mynediad a hawliau tramwy

5.0 YR WELEDIGAETH

- 5.1 Hefyd gosodwyd Gweledigaeth ar gyfer ardal yr AHNE (yn seiliedig ar 2040) yn y Cynllun presennol sef:

ARDAL O DIRLUN AC ARFORDIR HARDD YN GYFOETHOG O FYWYD GWYLLT SY'N DARPARU LLU O WASANAETHAU NATURIOL I DRIGOLION AC YMWELWYR. NODWEDDION HANESYDDOL A RHINWEDDAU ERAILL YN CAEL EU GWERTHFAWROGI A CHYMUNEDAU LLEOL YN CYNNAL YR IAITH A'R DIWYLLIANT CYMREIG.

- 5.2 Credir fod yr weledigaeth yma, i raddau health yn parhau yn berthnasol ond fod posibl symalhau ac ymateb i rai materion ychwanegol. Felly awgrymir y Weledigaeth ganlynol i'w chynnwys yn y Cynllun Rheoli diweddaraf :

AHNE Llŷn 2050

ARDAL O DIRLUN AC ARFORDIR HARDD GYDA BYWYD GWYLLT CYNHENID YN FFYNNU, LEFEL ISEL O LYGREDD AMGYLCHEDDOL A DIGONEDD O GYFLEON MYNEDIAD CYHOEDDUS. ADEILADAU A NODWEDDION HANESYDDOL MEWN CYFLWR DA, BUSNESAU LLEOL YN LLWYDDO A CHYMUNEDAU LLŷN YN CYNNAL YR IAITH A'R DIWYLLIANT CYMREIG.

6.0 CAMAU NESAF I'W CYMRYD

- 6.1 Yn fuan bydd yr Uned AHNE yn dechrau y gwaith o adolygu amcanion a pholisiau y Cynllun Rheoli presennol ac yn awgrymu diweddarau/ newid rhai agweddau er ymateb i wybodaeth newydd a/neu newid mewn amgylchiadau. Y bwriad yw trefnu cyfarfod o'r Cydbwyllgor i drafod y materion hyn yn ddiweddarach yn y flwyddyn.
- 6.2 Yna symudir ymlaen i ddiweddarau'r Cynllun Gweithredu sydd yn cynnwys manylion am y gwaith yr anelir ei gwblhau o fewn cyfnod gweithredol y Cynllun. Hefyd bydd angen adolygu'r Asesiadau Rheoliadau Amgylcheddol a Rhywogaethau sydd ynghlwm â'r Cynllun.
- 6.3 Bydd angen cynnal cyfnod o ymgynghori ar y Cynllun diwygiedig drafft. Fel rhan o'r gwaith yma byddwn yn cysylltu gyda mudiadau, sefydliadau ac unigolion trwy whanaol ddulliau i gael eu barn a'u safbwyntiau ar y Cynllun. Bydd gan y Cydbwyllgor rôl i'w chwarae yn ystyried y sylwadau a dderbynnir yn ystod y cyfnod ymgynghori.

7.0 ARGYMHELLIAD

- 7.1 Derbyn yr wybodaeth yn yr adroddiad a'r Weledigaeth ddiwygiedig ar gyfer y Cynllun Rheoli.